

Bilag til bet. o. lovf. om offentlighed i forvaltningen

fra aktindsigt i konkrete personalesager. Sådanne dokumenter m.v. vil efter lovforslagets bemærkninger i generelle personalesager normalt kunne undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens generalklausul i § 13, stk. 1, nr. 6.

Den nærmere baggrund herfor er følgende:

Lovforslaget har til formål at beskytte de enkelte offentligt ansatte gennem en begrænsning i offentlighedens adgang til aktindsigt i oplysninger om deres forhold, jf. pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Lovforslaget har derimod ikke til formål at begrænse retten til aktindsigt i dokumenter og oplysninger vedrørende generelle personalemæssige forhold, der bl.a. kan belyse den offentlige forvaltnings personalepolitik.

Oplysninger om de enkelte ansatte vil i almindelighed ligge i konkrete personalesager. Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 2, 2. pkt., knytter sig derfor til sådanne sager. Omvendt er generelle personalesager af de ovenfor anførte grunde ikke omfattet af bestemmelsen og derfor som nævnt undergivet aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Som anført i de citerede bemærkninger vil det dog kunne forekomme, at oplysninger vedrørende enkelte ansatte, som efter den foreslåede ordning ville kunne undtages fra aktindsigt, hvis de lå i konkrete personalesager, (også) ligger i generelle personalesager. Lovforslagets formål taler i sådanne tilfælde afgørende for, at det ikke er det formelle sagstilhørsforhold, men derimod oplysningernes karakter, der er afgørende for spørgsmålet om aktindsigt. Det er på den baggrund, at det i de citerede bemærkninger er anført, at der i så fald normalt vil kunne gives afslag på aktindsigt efter § 13, stk. 1, nr. 6. Efter Justitsministeriets opfattelse er der her ikke tale om noget »klart brud med offentlighedslovens formål«, men om en naturlig konsekvens af den foreslåede ordning vedrørende konkrete personalesager.

Det tilføjes, at det anførte svarer til, hvad der allerede gælder på andre lignende områder. Efter offentlighedslovens § 2, stk. 1, 1. pkt., gælder loven f.eks. ikke for sager inden for strafferetsplejen. I det omfang oplysninger fra sådanne sager indgår i andre sager, der ikke er undtaget fra lovens anvendelsesområde, kan bestemmelsen ikke anvendes på begæringer om aktindsigt i sidstnævnte sager. I sådanne tilfælde er det imidlertid almindeligt antaget, at der efter omstæn-

dighederne kan gives afslag efter § 13, stk. 1, nr. 3 og 6, jf. nærmere John Vogter, Offentlighedsloven (1992), side 69, og Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret (1994), side 269.

5. Spørgsmålet om konkretisering.

5.1. Notatets bemærkninger.

På side 14 ff. i notatet anføres bl.a. følgende:

»Efter offentlighedslovens § 4, stk. 3, skal en begæring om aktindsigt »angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med«.

Ifølge betænkning 325/1963 om offentlighed i forvaltningen skal bestemmelsen »modvirke, at nogen ved henvendelse til en forvaltningsmyndighed mere på det uvisse søger at opspore dokumenter, som muligvis kan være af interesse for ham.« Ifølge forarbejderne til den gældende lov betyder bestemmelsen, »at der ikke kan forlanges adgang til at gennemgå en forvaltningsmyndigheds journalmateriale med henblik på herigennem at finde frem til sager, hvis dokumenter man kan have interesse i at blive bekendt med« (Folketingstidende 1985-86, Tillæg A, sp. 212).

Offentlighedslovens forarbejder tyder ikke på, at journaliseringsteknikken hos en myndighed skal have betydning for retten til aktindsigt, men det har den fået i praksis.

Advokat Bent Unmack Larsen har i et responsum af 19. marts 1996 gjort rede for, at offentlighedslovens krav om sagsidentifikation - rigtigt anvendt - rummer nøglen til løsning af det problem, som den offentlige diskussion om sagen i personalemapper har handlet om. Folketingets Retsudvalg anmodede justitsministeren om at kommentere Bent Unmack Larsens responsum.

Justitsministeriets svar på spørgsmålet (nr. 252/96-97) er otrykt som bilag til den aktuelle betænkning om aktindsigt i personalesager. Det er overraskende, at Justitsministeriet i sit svar lægger stor vægt på den administrative journaliseringspraksis. Justitsministeriet skriver, »at en begæring om aktindsigt i »personalesagen« vil derfor i journalteknisk forstand angå en enkelt sag. Det vil være nemt for myndigheden at finde sagen frem, og ansøgeren vil være bekendt med, at sagen findes. Udgangspunktet må derfor være, at konkretiseringskravet er opfyldt«.